

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

**Directoraat-generaal
Economie en Digitalisering**
Directie Digitale Economie

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

9 oktober 2023

Kenmerk

DGED-DE / documentId

ZK 0000037560

Kopie aan

Bijlage(n)

2

nota

Evaluatie Wet informatie-uitwisseling boven- en
ondergrondse netten en netwerken

Parafenroute

[Redacted]

Mede namens/met akkoord van Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aanleiding

In de Wet Informatie-uitwisseling Boven- en Ondergrondse Netten en Netwerken (hierna: Wibon) is een bepaling opgenomen dat de wet elke vijf jaar geëvalueerd wordt op effectiviteit en doelmatigheid en dat de Kamer over de bevindingen wordt geïnformeerd. Deze evaluatie is onlangs uitgevoerd door Kwink Groep. U treft hierbij het evaluatierapport en de aanbiedingsbrief aan de Kamer aan.

Geadviseerd besluit

U kunt de Kamerbrief, mede namens de Minister van BZK, ondertekenen en versturen samen met de beleidsevaluatie Wibon.

Kernpunten

- De Wibon ziet op graafschadepreventie aan ondergrondse infrastructuur. Deze wet is voor de continuïteit van levering van nutsvoorzieningen en het optimaal functioneren van de Nederlandse economie van wezenlijk belang.
- De Wibon is geëvalueerd op doelmatigheid en doeltreffendheid door Kwink Groep.
- De overkoepelende conclusie is dat de Wibon doelmatig en doeltreffend is.
- De overkoepelende aanbeveling is dat er desalniettemin ruimte is voor verbetering. In de Kamerbrief worden de belangrijkste bevindingen benoemd waarop u een eerste reactie geeft. Tevens merkt u op dat de aanbevelingen aanknopingspunten bieden om wet- en regelgeving aan te passen. De concrete invulling daarvan is aan een volgend Kabinet.
- De belangrijkste bevindingen focussen zich op: (a) goed opdrachtgeverschap; (b) zorgvuldig graven; (c) naleving van de eis

voorzorgsmaatregelen; (d) verbetering van de ligginginformatie; (e) afwijkende liggingen; (f) preventie bij aanleg; (g) uitvoering van het Kadaster en toezicht van de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (hierna: RDI).

- Tevens geeft u aan dat een nadere uitwerking van beleid nodig is om geschetste verbeterpunten te realiseren en dat de Kamer hierover nader zal worden geïnformeerd.

Toelichting

- De Wet Informatie-uitwisseling Boven- en Ondergrondse Netten en Netwerken (Wibon) is gericht op het voorkomen van graafschade. Daartoe verplicht deze wet eigenaren van ondergrondse kabels- en leidingen (hierna: netbeheerders) om de liggingsgegevens van hun netten bij het Kadaster aan te leveren. Bij een door een partij die graafwerkzaamheden uitvoert (hierna: grondroerder) ingediende graafmelding via het Kadaster stelt de netbeheerders de liggingsgegevens van de netten ter beschikking aan de grondroerder. De Wibon verplicht grondroerders om zorgvuldig te graven en opdrachtgevers om ervoor te zorgen dat grondroerders de werkzaamheden zorgvuldig kunnen verrichten.
- EZK heeft beleidsverantwoordelijkheid voor de Wibon. Het Kadaster beheert het systeem van informatie-uitwisseling (het KLIC) tussen grondroerders en netbeheerders. Toezicht op de Wibon wordt uitgevoerd door de RDI.
- Overkoepelend schetst de evaluatie dat de Wibon doelmatig en doeltreffend is, maar dat er tegelijkertijd ook ruimte is voor verbetering.
- De belangrijkste punten uit de evaluatie waar verbetering mogelijk is zijn:
 - *Goed opdrachtgeverschap*: Een opdrachtgever dient volgens de wet ervoor te zorgen dat de graafwerkzaamheden zorgvuldig verlopen. De evaluatie beveelt aan om goed opdrachtgeverschap nader in de wet te concretiseren. U onderschrijft deze aanbeveling in de brief, waar u aangeeft dat u beziet hoe bij concretisering kan worden aangesloten bij door de sector gehanteerde normen.
 - *Zorgvuldig graven*: Grondroerders moeten graafwerkzaamheden volgens de wet zorgvuldig uitvoeren. De evaluatie geeft aan dat er winst te boeken is rondom het naleven van zorgvuldig graven. Hier is inspanning van elke keten van de sector voor nodig. U geeft in de brief als reactie aan dat u beziet of de open norm van het zorgvuldig graven nader in de wet kan worden uitgewerkt ofwel anders kan worden verbeterd. Bij nadere uitwerking van dit punt beziet u hoe deze kan worden aangesloten bij in de sector gehanteerde normen.
 - *Naleving van de Eis Voorzorgsmaatregelen*: Bepaalde kabels- en leidingen hebben het predicaat "Eis Voorzorgsmaatregelen". Bij deze kabels en leidingen moeten er conform afspraken tussen grondroerders en netbeheerders extra maatregelen genomen worden bij het uitvoeren van de graafwerkzaamheden. De evaluatie stelt vast dat een Eis Voorzorgsmaatregelen selectiever moet worden toegepast. Als reactie op deze aanbeveling geeft u aan dat u gaat onderzoeken met belanghebbenden hoe de aanbeveling uit de evaluatie zich het beste kan vertalen naar adequate toepassing van de EV.

- *Verbetering van liggingsinformatie*: De evaluatie geeft meerdere opties mee om tot een verbetering van de liggingsinformatie van kabels en leidingen te komen. In de brief geeft u aan per optie wat uw denkrichting is bij de verschillende opties.
- *Afwijkende liggingsinformatie*: Als een net niet goed weergegeven wordt in de liggingsinformatie dient een grondroerder dit te melden, bij het Kadaster, die het vervolgens meldt bij de desbetreffende netbeheerder. Netbeheerders dienen hierna volgens de wet binnen dertig dagen maatregelen te nemen. De evaluatie geeft aan dat er verbetering mogelijk is voor de naleving van de wettelijke eis rondom het melden van afwijkende liggingsinformatie. Als reactie geeft u aan dat u maatregelen gaat nemen om de naleving van de wettelijke eis rond het melden van afwijkende situaties te verbeteren.
- *Preventie bij aanleg*: De evaluatie constateert dat er veel schade is bij de aanleg van datakabels (m.n. bij de uitrol van glasvezel). De evaluatie geeft aan dat er rondom schades bij aanleg van datakabels nog winst te boeken is voor het voorkomen van graafschades. In uw reactie geeft u aan dat u in gesprek bent met betrokken partijen om te kijken naar mogelijke oplossingsrichtingen om de graafschades rondom datakabels te reduceren, en welke acties er ook vanuit toezicht al genomen worden.
- *Uitvoering Kadaster en toezicht Rijksinspectie Digitale Infrastructuur*: De evaluatie beveelt overkoepelend aan dat voor het Kadaster een permanente verbetering van de eenvoud en gebruikersvriendelijkheid van het KLIC systeem gerealiseerd dient te worden. Voor RDI beveelt de evaluatie aan om meer risicogericht toezicht te gaan houden. In uw reactie op de aanbevelingen geeft u aan in gesprek te gaan met het Kadaster en RDI om te bezien hoe de aanbevelingen van de evaluatie zich kunnen vertalen tot een verbetering van uitvoering en toezicht te komen.
- In de brief geeft u aan in gesprek te zijn met uw collega's van BZK en Infrastructuur en Waterstaat om te bezien of de Wibon ook ondersteunend kan zijn voor andere beleidsdoelen. Dit wordt in de brief geadresseerd wegens de toenemende publieke belangen die spelen bij het gebruik van de ondergrond. Bij deze discussies waarborgt u het goed functioneren van de Wibon en KLIC.
- De brief wordt verstuurd mede namens de Minister van BZK vanwege feit dat het Kadaster onder het eigenaarschap valt van BZK.